

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра педіатрії

Силабус вибіркової компоненти
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ
ОРГАНІВ ДИХАННЯ У ДІТЕЙ»

Обсяг:	<i>Загальна кількість годин на компоненту:</i> 120 годин, 4,0 кредити. Семестр III – IV. 2 рік
Дні, час, місце:	За розкладом занять. Кафедра педіатрії. Вул. Віталія Нестеренка 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.
Викладач (-і):	Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти: доктор філософії Усенко Д.В., : к.мед.н. Лотиш Н.Г.,
Контактна інформація	Довідки за телефонами: завуч, Сеньківська Людмила Іванівна, 0679590334, Капліна Лариса Євгенівна, 0509707163 відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. E-mail: pediatrics50@gmail.com Очні консультації: щодня з 14.00 до 16.00 з викладачем який проводить заняття. Онлайн-консультації: щодня з 14.00 до 16.00. Посилання на онлайн консультацію надається кожному здобувачу під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами звання докторів філософії з педіатрії буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання, за виробничою необхідністю, комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

Предмет вивчення вибіркової компоненти – «Сучасні підходи до діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей»

Пререквізити і постреквізити компоненти (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика педіатрії, радіологія, медична психологія, педіатрія, хірургія, акушерство і гінекологія, оториноларингологія, офтальмологія, неврологія, психіатрія, наркологія, дерматологія, венерологія, клінічна анатомія і оперативна хірургія, охорона праці в галузі.

Постреквізити: педіатрія, внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета вибіркової компоненти – підготовка фахівців, які здатні компетентно розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницької інноваційної діяльності при плануванні та виконанні власних досліджень та підготовки докторів філософії до якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з актуальними проблемами пульмонології дитячого віку, сучасними підходами до діагностики, диференціальної діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей, набуття відповідних практичних навичок та вмінь.

Завдання:

1. надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо етіології, патогенезу, сучасних класифікацій, засобів профілактики захворювань органів дихання у дітей;
2. надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно клінічної картини, особливостей перебігу та можливих ускладнень при захворювань органів дихання у дітей, в тому числі особливості перебігу в різних вікових групах, при коморбідних та поліморбідних станах;
3. надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо сучасних критеріїв діагнозу захворювань органів дихання; методів клінічного та лабораторно-інструментального обстеження хворих з захворюваннями респіраторного тракту (включаючи рентгенологічні, ультразвукові, комп'ютерні та МРТ-діагностику), розуміти інформативність, чутливість та специфічність цих методів;
4. надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо сучасних методів лікування та показів/протипоказів до їх застосування; фармакологічної характеристики основних класів лікарських препаратів та механізми їх дії; принципів раціонального вибору лікарських засобів для лікування захворювань органів дихання, в тому числі, ускладнень, невідкладних станів в дитячій пульмонології в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості у дітей, саногенетичних механізмів впливу

дренажу бронхіального дерева, фізіотерапії грудної клітки, лікувальної фізкультури, дієти.

Очікувані результати

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення вибіркової компоненти здобувач звання доктора філософії з педіатрії повинен:

Знати:

- етіологію, патогенез, сучасні класифікації, засоби профілактики захворювань органів дихання у дітей;
- клінічну картину, сучасні особливості перебігу та можливі ускладнення при захворюваннях органів дихання у дітей, в тому числі особливості перебігу в різних вікових групах;
- сучасні методи клінічного та лабораторно-інструментального обстеження хворих з бронхолегеновими захворюваннями у дітей (включаючи рентгенологічні, ультразвукові, комп'ютерні та МРТ-методи діагностики), розуміти інформативність, чутливість та специфічність цих методів у дітей;
- сучасні критерії діагнозу захворювань органів дихання у дітей;
- фармакологічну характеристику основних класів лікарських препаратів та механізми їх дії, покази і протипоказання до їх застосування;
- принципи раціонального вибору лікарських засобів для лікування основних патологічних симптомів та синдромів, в тому числі, при невідкладних станах в дитячій клінічній лікарні;
- саногенетичні механізми впливу дренажу бронхіального дерева, фізіотерапії грудної клітки, лікувальної фізкультури, дієти.

Вміти:

- оцінити загальний стан пацієнта з захворюваннями органів дихання;
- провести його повне клінічне обстеження, включаючи обстеження інших систем органів (кістково-м'язової, серцево-судинної, ендокринної, травлення, сечовидільної, нервової, кровотворення);
- прийняти рішення про обсяг та вид оптимальної медичної допомоги дітям з захворюваннями органів дихання;
- встановити пріоритети та послідовність вирішення проблем здоров'я педіатричного пацієнта (критичний стан, больовий синдром, стабільний перебіг, прогресування хвороби) з захворюваннями органів дихання;
- оцінити соціальні фактори, що впливають на стан фізичного здоров'я пацієнта (культурологічні, етнічні, релігійні, індивідуальні, родинні, психологічні);
- обґрунтувати та сформулювати попередній діагноз;
- визначити необхідний об'єм обстеження з урахуванням сучасних стандартів, прогнозу захворювання та програмою диференційної діагностики хвороби;
- інтерпретувати результати обстеження;

- обґрунтувати та сформулювати повний клінічний діагноз (основний, ускладнення, супутні захворювання);
- розробити план терапевтичних дій з урахуванням особливостей перебігу хвороби та її попереднього лікування;
- призначити лікування пацієнту, в тому числі і паліативне;
- визначити покази до інвазивних методів лікування у конкретного пацієнта;
- надати рекомендації з профілактики ускладнень та покращення прогнозу;
- володіти навичками правильного веденням медичної документації;
- досконало володіти методами обстеження ультразвукове, імунологічне та інш.;
- володіти методами надання медичної допомоги при невідкладних станах, які загрожують життю;
- оволодіти навичками рецензування історії хвороби померлої дитини, участі в клініко-летальних комісіях та патолого-анатомічних конференціях.

ОПИС ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

«Сучасні підходи до діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей»

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (40 аудиторних години); організації самостійної роботи здобувача (80 годин).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду гематологічного пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, рольові ігри, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах та гібридному пацієнті, тренувальні вправи з диференціальної діагностики гематологічних захворювань у дітей.

Мова навчання: українська.

Зміст вибіркової компоненти

Тема №1. Пневмонії у дітей: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема №2. Атипові варіанти пневмонії у дітей: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз..

Тема №3 Ускладнення пневмонії (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс) у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах ускладнень пневмонії у дітей..

Тема №4. Хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей (хронічний бронхіт, бронхоектатична хвороба, бронхолегенева дисплазія): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема №5. Спадкові та вроджені захворювання бронхолегеневої системи у дітей (муковісцидоз, ідіопатичний гемосидероз легень, первинна цилиарна дискінезія, синдром Вільмса-Кемпбелла, бронхомаліяція, аплазія і гіпоплазія легень, дефіцит α_1 —

антитрипсину, секвестрація легень): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз..

Тема №6. Бронхіальна астма та синдром бронхіальної обструкції. Бронхіальна астма та синдром бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема №7 Сучасні підходи до діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей. Сучасні підходи до діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей з позиції доказової медицини. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Неонатологія: підручник у 3 т. / Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.; за ред. Т.К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020, Т. 1. 407 с; Т. 2. 455 с.; Т 3. 379 с.
2. Пульмонологія дитячого віку: навч. посібник / Стоєва Т. В., Весілик Н. Л., Соболева К.Б., Ситник В. В., Дойкова К. М.; за ред. Т. В. Стоєвої.— Одеса: Політехперіодика, 2020.— 222 с.: 59 іл., 88 табл.— (Серія «Путівник з педіатрії»).
3. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
4. Nelson textbook of pediatrics, 2 volume set. Edition: 21st, 2019. PDF format. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>.
5. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск чотирнадцятий. – К. 2022.

Додаткова:

1. Клінічна настанова, заснована на доказах «Пневмонії у дітей». – Київ. - 2022. – 61 с.
2. Стандарти медичної допомоги «Позалікарняні пневмонії у дітей». – Київ. - 2022. – 26 с.
3. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».
4. Усенко Д.В. Високочастотна осциляція грудної клітки у лікуванні дітей з гострою позалікарняною пневмонією. Сучасна педіатрія. 2018. № 4. С. 55–57.
5. Usenko D. V., Aryayev M. L., Pavlova V. V. Features of the course of community-acquired pneumonia in children under the influence of high-frequency chest wall oscillation. New trends and unsolved issues in medicine: international scientific conference. Riga (the Republic of Latvia), July 29-30, 2022. P.192-195. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-226-5-49>
6. Pavlova V. V., Usenko D. V., Senkivska Yu. D. Quality of life of children with cystic fibrosis against the background of inpatient treatment. New trends and unsolved issues in medicine: international scientific conference. Riga (the Republic

of Latvia), July 29-30, 2022. P.141-143. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-226-5-36>

7. Usenko D., Aryayev M., Kaplina L. Influence of high-frequency chest wall oscillation for hemodynamic indicators in children with community-acquired pneumonia. Integration of scientific and modern ideas into practice. Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden, 15-18 Nov, 2022. Pp. 372-375. URL: <https://isg-konf.com/integration-of-scientific-and-modern-ideas-into-practice/> Available at: DOI: 10.46299/ISG.2022.2.8
8. Usenko DV, Aryayev ML. Effect of high-frequency chest wall oscillation on clinical indices of community-acquired pneumonia in children. Wiad Lek. 2022;75(12):3004-3009. doi: 10.36740/WLek202212119.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua> – Ministry of Health of Ukraine
3. www.ama-assn.org - American Medical Association / American Medical Association
4. www.oapn.od.ua - NGO "Odesa Association of Pediatricians and Neonatologists"
5. www.who.int - World Health Organization
6. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - State Expert Center of the Ministry of Health of Ukraine
7. <http://bma.org.uk> - British Medical Association
8. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
9. www.bundesaeztekammer.de – German Medical Association
10. https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/ - International Pediatric Association (IPA)
11. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування, участь у рольовій грі), практичний (робота з пацієнтом та його батьками), оцінка комунікативних навичок та активності на занятті.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ (РОЗПОДІЛ БАЛІВ)

Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного практичного заняття:

Оцінка	Структура
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду дитини з захворюваннями органів дихання та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення, надає невідкладну допомогу.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та

	вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду дитини з захворюваннями органів дихання та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду дитини з захворюваннями органів дихання та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, надає невідкладну допомогу, з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду дитини з захворюваннями органів дихання та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, не надає невідкладну допомогу.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачені.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – залік, виставляється здобувачу який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової компоненти, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЮ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ.

1. Самостійна робота передбачає лише підготовку до лекції та кожного практичного заняття.
2. Самостійне вивчення стандартів надання допомоги дітям з захворюваннями органів дихання.

ПОЛІТИКА ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

1. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
2. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу відділу аспірантури.

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

♦ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

♦ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

♦ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тощо);

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп, медичні латексні рукавички.

Стан здоров'я: здобувачі, хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Початок занять: 8.30.

Здобувач, який спізнився на заняття може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої: можуть бути застосовані з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: робоча, спокійна.

